

give Rigsretten en større Magt end den, at anvende Bøder indtil 100 Rbd. eller simpelt Fængsel indtil 14 Dage. Thinget vil let see, at et enkelt Bidne kan ved sin Udeblivelse forhindre en heel Forhandling, saaledes som denne skal foregaae for selve Retten. Vel er der paalagt Erstatningspligt, men det sees ikke rettere, end at en større Myndighed er nødvendig for Rigsretten. Der vil ikke kunne løbes nogen Fare i denne Henseende, thi Minimum af det Tvangsmiddel, der kan anvendes, er ikke begrændset. Iøvrigt beder jeg bemærket, at der udtrykkelig er tilføiet i Paragraphen, at Bidnet senere kan fremsætte Indsigelse, hvorefter det kan fritages for den Straf, som det havde paadraget sig for Udeblivelse. Den Forandring, der er foreslaaet med Hensyn til den anden Sætning i § 53, er kun en Redaktionsforandring, for at gjøre det tydeligt, at denne Indsigelse kan være fremkommen. Forslaget til § 55 gaaer kun ud paa udtrykkelig at fremhæve, hvad der ogsaa har været tilfaldet, at der nemlig maa gives den Anklagede Leilighed til at yttre sig, inden Retten tager Beslutning om saadanne Indsigelser som de, der omhandles i Paragraphen.

Justitsministeren: Jeg slutter mig til de Endringsforslag, som ere fremkomne med Hensyn til §§ 51, 52 og 53. Hvad det sidste angaaer, sees det lettelig, at det ogsaa har været Udcastets Mening, at de Bedkommende skulde have tilstrækkelig Leilighed til at yttre sig. Man har antaget, at det fulgte saa aldeles af sig selv, at en Bestemmelse derom vilde være uforuden, men imod at den udtrykkelig optages i Paragraphen, kan jeg ikke have Noget at erindre. Det Eneste, som jeg altsaa skal henlede Thingets Opmærksomhed paa, er det, som er foreslaaet til den første Sætning af § 53. Allerede den i Udcastet for et Bidne, som udebliver, foreslaaede Straf, nemlig Bøder indtil 100 Rbd. eller Fængsel indtil 14 Dage, er langt større end den, som for Tiden kan anvendes, men det maa imidlertid indrømmes, at der er Grund til at anvende en langt større Tvang, naar der indføres saadanne Rettergangsforhold som det, her er paatænkt, idet det navnlig er af største Vigtighed, at man paa eengang kan faae alle

Bidnerne tilstede, hvorimod et Bidnes Udeblivelse under vore sædvanlige Rettsforhold ikke har saa stort at betyde, da man, om man ikke saaer det afhørt den ene Dag, kan, uden at nogen synderlig Ulempe deraf opstaaer, faae det afhørt en senere Retsdag. Der er altsaa Anledning til at forhøje Straffen ud over det Almindelige; den Straf, som nu er bleven foreslaaet af de ærede Forslagsstillere, er vistnok meget betydelig, men da der dog ikke er fastsat et Minimum, troer jeg ikke, at det fremkomne Forslag kan antages at medføre nogen synderlig Ulempe.

Schmann: Jeg skal om dette eneste Punkt, med Hensyn til hvilket den høitærede Justitsminister har yttret nogen Betænkelse, kun bede bemærket den særegne Bessæffenhed af de Sager, som kunne komme for Rigsretten. Det er, som indrømmet, ved enhver Procedure, hvor hele Beviisførelsen og Paafjendelsen skal samles i en eneste Act, af høieste Vigtighed, at alle Beviismidler ogsaa ere tilstede; thi at disse enten forspildes, eller at den hele Retshandling maa udsættes og i Reglen da ogsaa gjøres om igjen, er lige store Ulemper. At have et meget høit Maximum netop ved Rigsrettsager, forekommer mig saaledes aldeles nødvendigt paa Grund af disses særegne Bessæffenhed, thi her er Fristelsen til at spille Besvifet, ved at skaffe et afgjørende Bidne bort, saa stor, og de Interesser, hvorom der ved Rigsrettsager i Reglen vil være Tale, tillige af den Betydning, at denne Fare ingenlunde tør lades ude af Sigte. Det er imidlertid ikke nødvendigt, at der for enhver Udeblivelse, selv for den, der kun hidrører fra Forsømmelser eller skyldes tilfældige Omstændigheder, sættes en meget sølelig Straf, og, som den ærede Justitsminister bemærkede, er derfor heller intet Minimum foreslaaet, men der er kun hjemlet Retten Bemyndigelse til at anvende en meget alvorlig Straf, naar det er et betydningsfuldt Beviis, der spildes, navnlig hvis det er nogenlunde sandsynligt, at Udeblivelsen er motiveret derved, at man vilde spille Besvifet.

Grundtvig: Jeg skal dog bede det ærede Thing at lægge Mærke til, at det ikke er af mindre Vigtighed, at Borgernes Frihed og Frihed for den Enkelte for saavidt muligt sit-